

Dzień dobry, dzisiejsza lekcja odnosi się do uniwersalnego charakteru i aktualności rzymskiego prawa. Dowodzi to temu, że osiągnięcia tej starożytnej cywilizacji były bardzo znaczące.

Zauważyłam w Waszych notatkach, że niekiedy niepotrzebnie przepisywanie pewne informacje podawane przeze mnie. Notujcie tylko to, co wyraźnie zaznaczam w poleceniu (Przepisz.... Zanotuj.... Zapisz.... itp.). Szkoda czasu na zbędną pracę.

Pamiętajcie, by nie spisywać rozwiązań z internetu – to od razu widać. Prace są takie same. Zawierają też nieznaną Wam treść.

Lekcja

Temat: **Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.**

Cel: poznasz i przeanalizujesz elementy świata przedstawionego.

NaCoBeZu:

- znasz typy zdań pojedynczych,
- wskazujesz podmiot i orzeczenie,
- zaznaczasz grupę podmiotu i orzeczenia,
- tworzysz wykresy.

1. **Zanotuj** w zeszyte temat lekcji.
2. Wczoraj dowiedziałeś się o tym, że wyrazy w zdaniu tworzą różne związki (zawsze jedengłówny i związki poboczne). Orzeczenie podkreśla się dwiema liniami, a podmiot jedną linią. Zobacz krótkie przypomnienie.

Zdanie pojedyncze dzielimy na :

A) nierozwinięte – składa się tylko z:

- samego orzeczenia np. Pada.
- podmiotu i orzeczenia – Pada deszcz.

B) rozwinięte – składa się z:

- orzeczenia i określeń – Mocno pada.
- z podmiotu, orzeczenia i określeń – Pada zimny deszcz.

Co to są określenia?

3. **Zanotuj** w zeszyście.

OKREŚLENIA:

- to dodatkowe informacje o podmiocie i orzeczeniu, czyli przydawka, dopełnienie i okolicznik.

4. Spójrz na poniższy przykład.

- Zaznaczono na nim główny związek wyrazów:

Marysia co robiła? myślała

- Pozostałe wyrazy (te, które nie są podmiotem i orzeczeniem – są właśnie określeniami: mądra i o szkole).

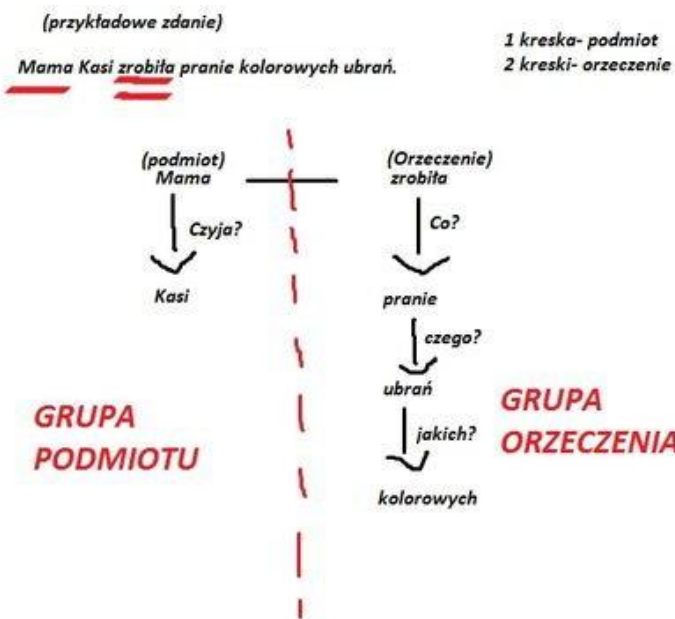
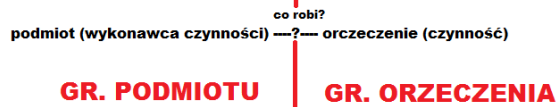

5. **Zapisz** w zeszyście.

GRUPA PODMIOTU – to podmiot z określeniami. Zazwyczaj jest w zdaniu przed grupą orzeczenia.

GRUPA ORZECZENIA – to orzeczenie z określeniami.

6. Grupy te zawsze widać na wykresie zdania pojedynczego. Zobacz – tak zawsze wygląda schemat wykresu i sam wykres!

7. A oto zadania dla Ciebie – **wykonaj je pisemnie w zeszycie.**
- a) Przepisz zdania – podkreśl jedną podmiot a dwiema orzeczenie – określenia otocz kolorowym kółkiem.
- Mały kot bawi się kłębkami wełny.
  - Bystre oko wypatrzyło stado wilków.
  - Zdolna dziewczyna lubi trudne zadania.
- b) Nazwij zdania z podpunktu a – czy są rozwinięte, czy nierozwinięte (zdecyduje o tym obecność określeń).
- c) Wykonaj wykres jednego wybranego zdania, zaznacz grupę podmiotu i orzeczenia (kierunek strzałek wykonaj tak, jak uczyły Cię inne nauczycielki). Postaraj się też wpisać nazwy określeń (przydawka, dopełnienie, okolicznik).
8. Powodzenia – czekam na rozwiązania.

M.J.